

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ПП1.08)

1.Код: ПП1.08

2.Назва: **СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ТУРИЗМУ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4.Цикл (короткий, перший, другий / третій): професійної підготовки

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8.Прізвище лектора: професор Обозний В.В., ст.викл. Головка В.В.

9.Результати навчання:

знання: концептуальні засади стратегії розвитку національного туризму сутність; механізми та інструменти реалізації стратегії розвитку національного туризму;

вміння: аналізувати і використовувати статистичні показники розвитку туризму; реалізовувати заходи щодо працевлаштування та самозайнятості в туризмі; реалізовувати заходи стратегії сталого розвитку суспільства;

компетентності: здатність до проведення громадської експертизи нормативно-правових актів та концептуальних документів з питань розвитку сфери туризму; здатність до співробітництва з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, представниками бізнесової сфери та громадських організацій в туристичному напрямі.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне

11.Зміст курсу:

Тема 1. Фактори, що визначають розвиток туризму в Україні. Види туризму. Потенціал розвитку туризму в Україні. Основні законодавче та нормативно-правове регулювання розвитку туризму в Україні. Державна політика в галузі туризму. Туризм як сфера господарської діяльності в Україні. Туризм як вид соціокультурної та рекреаційної діяльності. Третинний сектор економіки. Поняття туристичної послуги, її соціально-економічна характеристика. Значення сфери послуг та її складової частини -туризму в структурі народного господарства країни. Роль та місце туризму в сучасному суспільстві. Соціально-економічні проблеми розвитку туризму в суспільстві. Туристична економіка. Основні поняття та визначення в туризмі: турист, туризм, туристична діяльність, туристична та паратуристична інфраструктура, туристична індустрія, туристичні ресурси, суб'єкт туристичної діяльності. Функції туризму в суспільстві: оздоровча (рекреаційна), виховна, політична, економічна, екологічна, холістична, господарсько-економічна функція туризму. Умови розвитку туризму: природно-географічні, історико-політичні, соціально-економічні, демографічні. Зовнішні та внутрішні умови та фактори розвитку туризму. Фактори залучення (що спонукають до подорожі) та фактори розподілу і диференціації попиту (що впливають на вибір місця подорожі). Туристичний продукт та його складові: туристичні послуги, туристичні товари, антропологічні умови та ресурси. Специфічні особливості туристичного продукту як товару.

Тема 2. Сучасний стан розвитку туризму в Україні. Сучасний стан туристичної галузі. Основні передумови економічної ефективності туристської галузі України. Розвиток туризму як фактор забезпечення еколого - економічної безпеки в Україні. Розвиток матеріальної бази туризму: санаторно-курортні (оздоровчі) заклади України, створення інфраструктури туристичної індустрії для забезпечення потреб внутрішнього та міжнародного туризму. Структура управління туристичною сферою в Україні. Завдання та функції Державної служби туризму та курортів. Документи, які регулюють діяльність виконавчих органів в галузі туризму. Установи та організації управління туризмом в Україні. їх основні функції та завдання. Недержавні громадські організації та їх місце в регулювання та розвитку туристичної сфери. Сучасний стан та перспективи розвитку туризму в Україні. Показники, як характеризують стан туристичного ринку, кількість туристів та екскурсантів за регіонами, районами, містами та курортами. Державні, національні програми розвитку основних туристичних дестинацій. Законодавчі та підзаконні акти розвитку окремих

туристичних дестинацій. Державна програма розвитку туризму. Програми розвитку окремих видів туризму. Місцеві та регіональні туристичні програми та концепції.

Тема 3. Перспективні напрямки розвитку туризму в Україні. Питання періодизації історії світового туризму та історичні передумови його виникнення. Подорожі в Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Визначні мандрівники минулого та епоха великих відкриттів. Соціально-економічні передумови сучасного етапу розвитку туризму. Перші організовані туристичні подорожі в світі. Історія виникнення туристично-екскурсійної справи. Характеристика розвитку туризму в світі на сучасному етапі. Транснаціоналізація готельно-туристичного бізнесу. Основні напрямки політики розвитку туризму в Україні. Геологістика як чинник ефективного розвитку туризму в Україні. Проблеми розвитку національного туризму. Перспективи розвитку нових напрямів туризму в Україні.

Тема 4. Стратегії розвитку Карпатсько-Подільського та Столично- Поліського туристсько-рекреаційних районів України. Туристсько-рекреаційна регіоналізація території України. Стратегія розвитку Карпатсько-Подільського туристсько-рекреаційного району. Стратегія розвитку Столично - Поліського туристсько-рекреаційного району. Фізико-географічне положення, природно-рекреаційні та історико-культурні ресурси. Туристичні центри, перспективні інвестиційно-інноваційні проекти туристсько-рекреаційного району.

Тема 5. Стратегії розвитку Придніпровсько-Донецького, Причорноморського та Харківського туристсько-рекреаційних районів України. Туристсько-рекреаційна регіоналізація території України. Стратегія розвитку Придніпровсько-Донецького туристсько-рекреаційного району. Стратегія розвитку Причорноморського та Харківського туристсько-рекреаційного району. Фізико-географічне положення, природно-рекреаційні та історико-культурні ресурси. Туристичні центри, перспективні інвестиційно-інноваційні проекти туристсько-рекреаційного району.

Тема 6. Перспективне і стратегічне планування туризму. Розгляд проектів стратегічного розвитку галузі туризму адміністративних областей України. Національний рівень стратегічного планування туризму. Регіональний рівень стратегічного планування туризму. Функціональне зонування рекреаційних територій. Формування та дотримання місцевих нормативно-правових актів. Планування місцевої туристичної інфраструктури. Фінансування туристського розвитку. Маркетинг і просування місцевих визначних пам'яток і туристських програм.

Тема 7. Проблеми формування стратегій розвитку туризму. Розвиток туризму на основі існуючого ринку. Розвиток за рахунок нової туристичної продукції на базі існуючої галузі. Розвиток нових видів діяльності. Формування цілей розвитку. Необхідність переходу в нові сфери діяльності. Чинники проблем туристичної галузі України: Низький рівень обслуговування, неврегульований приватний курортний сектор, довга і бюрократизована процедура переведення приватного домоволодіння в комерційне, нерозвиненість курортних селищ. Проблеми оподаткування національного туризму.

Тема 8. Глобалізація туризму і просторові відмінності його розвитку. Глобалізація туризму і зміни суспільно-політичної і соціально-демографічної ситуацій у світі. Глобалізація туризму і глобалізація економічних процесів. Розподіл туристів по регіонах світу. Частка доходів від туризму. Статистичні показники розвитку туристичної галузі у світі та Україні. Значення туризму для Української економіки, основні фактори впливу. Виділено чинники глобалізації світового господарства та проаналізовано особливості розвитку міжнародного туризму у контексті процесів глобалізації і регіоналізації. Зроблено спробу довести, що глобальний і регіональний вектори сучасного міжнародного туризму роблять його унікальним і потужним чинником економічного розвитку на різних ієрархічних рівнях.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:

Базова література:

1. Туристські дестинації (теорія, управління, брендинг): монографія / А. А. Мазаракі, Т. І. Ткаченко, С. В. Мельниченко та ін.; за заг. ред. А. А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 388 с.
2. Головчан А. І. Методика оцінки ефективності функціонування туристичних дестинацій в Україні / А. І. Головчан // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2010. – Вип. 4. – С. 131-137.
3. Головчан А. І. Дослідження ефективності сучасної системи туристичних дестинацій в Україні / А. І. Головчан // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Економічна. – 2010. – № 911. – С. 188-194.
4. Качанівський В.С. Концепція розвитку туризму в Україні. - Львів: Брама, 2006.- 317с.
5. Корж Н. В., Басюк Д. І. Управління туристичними дестинаціями : підручник / Н. В. Корж, Д. І. Басюк. – Вінниця: «ПП«ГД Едельвейс і К», 2017. – 322 с.
6. Сальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу. -К., 2004. - 272с.
7. Стратегія сталого розвитку (туристична галузь) / В. М. Ісаєнко, К. Д. Ніколаєв, К. О. Бабікова та ін. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – 295 с.
8. Стратегічний розвиток туристичного бізнесу: монографія / Т. І. Ткаченко, С. В. Мельниченко, М. Г. Бойко та ін.; за заг. ред.. А. А. Мазаракі. – К. : Київ. нац торг.-екон. ун-т, 2010. – 596 с.
9. Стан та перспективи розвитку туризму в Україні: Щорічна доповідь. 2003. -К., 2004.
10. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>
11. Туризм у XXI ст.: глобальні тенденції і регіональні особливості. - К.,2003.-560 с.

Додаткова література:

1. Алейникова Г.М. Организация и управление турбизнесом. - Д., 2003. – 183 с.
2. Гудновский А.Д. Менеджмент туризма. - М., 2002. - 284 с.
3. Кабушкин Н.И. Менеджмент туризма. - Минск, 2002. - 408 с.
4. Квартальнов В.А. Теория и практика туризма. - М., 2003. - 670 с.
5. Туризм як пріоритетний напрям соціально-економічного розвитку регіону: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці – м. Сучава, 23-24 квітня 2015 р. – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2015. – 448 с.
5. Юрьев А.П. Планирование туризма. - Донецк, 2001. - 194 с.

Інформаційні ресурси:

1. http://tourlib.net/statti_ukr/smal2.htm
2. <http://tourlib.net/turukr.htm>
3. http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/KR081088.html
4. <http://buklib.net/books/27500/>

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:*

лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. *Форми та критерії оцінювання:*

Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на семінарських заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік у 2 семестрі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Оцінювання знань студентів на основі даних поточного контролю знань відбувається:

№	Вид діяльності	Кількість балів за дидактичну одиницю	Кількість семінарських, практичних робіт тощо	Загальна кількість балів
1.	Семінарські заняття	5	7	35
2.	Реферат	15	1	15
3.	Презентація	10	1	10
4.	Модульна контрольна робота	20	2	40
Результати поточного контролю				100
Залік				100
Підсумкова оцінка				100

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C	низький: задовільно	
65-69	D		
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можли-	не зараховано з можливістю

		вістю повторного складання)	повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри туризму, протокол №1 від 28 серпня 2020 року.